

Mál nr. 265/2017**M
og
V v/réttaraðstoðartryggingar.****Ágreiningur um greiðslu úr réttaraðstoðartryggingu.****Gögn.**

Málskot, dags. 15.08.2017 ásamt fylgigögnum.

Bréf V, váttryggingafélags, dags. 28.08.2017.

Málsatvik.

M sat í stjórn X sem ályktaði um Z á heimasíðu X. Í kjölfarið höfðaði Z mál á hendur stjórnarmönnum X þar sem þess var krafist að ummælin í ályktuninni yrðu dæmd dauð og ómerk og féll dómur í málinu. V hafnaði greiðsluskyldu úr réttaraðstoðartryggingu M á þeim grundvelli að ágreiningur dómsmálsins væri um ályktun sem M hefði átt aðild að sem stjórnarmaður X.

M telur V greiðsluskylt á grundvelli 37. gr. váttryggingaskilmála um réttaraðstoð í fjölskylduvernd 2 þar sem fram kemur að váttryggingin taki til ágreinings sem snerti váttryggðan, sem einstakling, og sem kemur til úrlausnar héraðsdóms eða Hæstaréttar hér á landi. M telur að hugtakið embætti geti ekki verið túlkað rýmra en kemur fram í lögum nr. 70/1996, um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins en þar hafi orðið „embætti“ sérstaka skilgreiningu. Auk þess sé það hvorki almenn málvenja né hefðbundin orðnotkun að telja stjórnarsetu vera embættisrekstur. Hugtakið „embætti“ vísi til þess að um tiltekin störf sé að ræða í þágu hins opinbera og embættisrekstur geti þannig ekki náð til stjórnarsetu einstaklinga í almennum félagi. Það þyrfti að vera skýrt orðað í váttryggingaskilmálum ef hugtakið embættisrekstur ætti að vera túlkað svo víðtækt. Þá áréttar M að stjórnarseta geti ekki talist atvinna í skilningi 39. gr, þar sem trúnaðarstörf eins og stjórnarseta sé eðlis ólík launuðu aðalstarfi sem telst til atvinnu. Stjórnarseta sé t.d. ólík launuðu aðalstarfi hvað varðar ráðningartíma, uppsagnarfrest, laun, o.s.frv. X sé almennt félag og stjórn kosin á aðalfundi. Stjórnin fái þóknun fyrir stjórnarfundum og fjöldi funda sé um 16-20 á ári. Þá séu váttryggingarskilmálar samdir einhliða af V og beri því að túlka félaginu í óhag, allavega megi ekki túlka orðalagið þyngra en orðalagið gefur til kynna.

V telur ekki um greiðsluskyldu að ræða og byggir það á 39. gr. váttryggingaskilmálanna þar sem fram kemur að váttryggingin taki ekki til máls sem sé í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur váttryggðs. V telur stjórnarsetu M vera embættisrekstur í skilningi greinarinnar. Í bréfi V kemur fram að óumdeilt sé að stjórnarseta M hafi verið launað starf og að málareksturinn sé í beinum tengslum við starfið. Félagið vísar til þess að samkvæmt almennum málskilningi sé atvinna starf eða vinna sem maður lifir af. Engu máli skipti hvers konar starf um ræðir enda ljóst að atvinna manna geti verið með margvíslegum hætti og ekki óalgengt að menn hafi atvinnu af hinum ýmsu störfum og starfi samtímis á mörgum stöðum.

Álit.

Í 7. kafla í skilmálum heimilistryggingar hjá V er fjallað um réttaraðstoðartryggingu. Samkvæmt 37. gr. tekur váttryggingin til ágreinings sem snertir váttryggðan, sem einstakling, og kemur til úrlausnar héraðsdóms eða Hæstaréttar hér á landi. Fyrir liggur að M var stefnt í dómsmáli og hefur verið kveðinn upp dómur í því máli. Í 39. gr. er tiltekið að váttryggingin taki ekki til ágreinings sem er í tengslum við atvinnu eða embættisreksturs váttryggðs.

Í þessu máli er um að ræða stjórnarsetu M í frjálsum félagasamtökum og hvort telja skuli það atvinnu eða embættisrekstur M. Í Lögfræðiorðabók með skýringum sem gefin var út af bókaútgáfunni Codex – Lagastofnun Íslands 1. október 2008 er hugtakið embætti skýrt sem opinber staða hjá ríki sem embættismaður stjórnar. Störf fyrir frjáls félagasamtök eru eðlisólík atvinnu eða embættisrekstri einstaklinga og jafnan aukastörf viðkomandi einstaklinga meðfram atvinnu þeirra. Úrskurðarnefndin telur að hugtökin atvinna og embættisrekstur í 39. gr. framangreindum skilmálum verði að skýra þröngt og beri að skilja greinina svo að atvinna eða embættisrekstur einstaklinga nái ekki til starfa

fyrir frjáls félagasamtök. V ber því að greiða M úr réttaraðstoðartryggingu í heimilistryggingu hennar hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr réttaraðstoðartryggingu í heimilistryggingu hjá V.

Reykjavík, 17. október 2017.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Jóna Björk Guðnadóttir hdl.

Jón Magnússon hrl.